№ 901 ხუთშაბათი, 26 აგვისტო. 1896—1899 ხუთშაბათი, 26 აგვისტო. № 901

სტამბა და რედაქცია ტფილისი, სასახლის ქ., თ.-აზნაურთ ქარვასლა

ხელ-მომწერნი გაზეთის დასაბეჭდად [illegible] რედაქციის დილით [illegible] საათამდე და სალამოს 6—9 „ც. ფ.“ [illegible]

ხელ-მოუწერავ წერილებს რედაქცია არ ბეჭდავს.

[illegible] მოლაპარაკება რედაქ[illegible] შეიძლება ყოველ დღე. ტელეფონი № 343

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური გამოცემა

გაზეთის ფასი ერთის წლით 6 მან., ერთის თვით 60 კაპ.

თითო ნომერი 3 კაპიკი

ფასი განცხადებისა ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 10 კაპ., მეოთხეზე—5 კ.

Типографія и Редакція „Цнобисъ Пурцели“ Тифлисъ, Дворцовая ул. д. Дворянства. Телефонъ № 339

წლის დამლევამდე გაზეთი „ცნობის ფურცელი“ ეღირება 2 მან.

დღევანდლიდან დაწყებული ყოველ დღე

სხირტლაძეს ბაღში

(სათავად-აზნაურო ქარვასლაში)

ნაშუადღევის პირველ საათიდან 4 საათამდე

უკრავს სამხედრო მუსიკა

სადამოობით ქართულ სცენაზე ძრდგენენ გამოჩენილი კუპლეტი[illegible] დ. ალექსანდროვი და მომღერალი ქალი ე. ფლეროვისა [illegible] მომღერალი ქალი მარია მარსელა და მოცეკვავე ზანგი [illegible]ონსონ[illegible]. [illegible] უკრავს პიანოზე ცნობილი მემუსიკე და დ[illegible] [illegible] და თსიო.

[illegible] მშვენიერ [illegible] მუდმივ შეიძლება მოითხოვოთ გემ[illegible] სადილ ვახშამი.

[illegible] კარგი [illegible] [illegible]

[illegible] გულ-გამლილი და თავაზიანი.

პატივის ცემით გიორგი სხირტლაძე.

(10—5)

!!მიაქციეთ ყურადღება!!

ჩინეთის მაღაზია

დ. ფ. დემენტიევისა

[illegible] გვერდზე.

[illegible] ჩაი პირველი მოკრეფისა 1898 წლისა

მშვენიერი ყნოსვისა და სასიამოვნო გემოსი

წვრილად და პარტიობით

[illegible] მეტად [illegible] ჩინეთის, იაპონიის და სხვა საჩუქრო და საოჯახო ნივთს.

[illegible] 12 ან მეტ გირვანქა ჩაის ერთად ჩვენგან იმას საჩუქრად მიეცემა ჩაის სერვიზი

[illegible] მრავალგვარი ჩინეთის და იაპონეთის ნივთები საჩუქრებისა და ნათესავებისათვის

[illegible] ტფილისში, ხარკოვში, ეკატერინოსლავში პეტერბურგში და [illegible]

!!მიაქციეთ ყურადღება!!

(100—62)

დღის 9—11 საათამდე და სადმოს 6—9 საათამდე.

კუკიაში მადლის ქუჩა № 5.

(5—4)

[illegible] და [illegible]

ს. ბ. თოფურია

ქუთაისში

[illegible] ავადმყოფნი, [illegible] მიიღებიან.

ავადმყოფებს ღებულობენ დილის 11 საათიდგან ნაშუადღევის 3 საათამდე. შინაგან და ნერვების ავადმყოფობას სწამლობს ს. ბ. თოფურია. საქირურგო ავადმყოფობას [illegible] ხიფილისს ფ. ქ. ზურაბი.

[illegible] ავადმყოფობას მკურნალი ქალი [illegible] ძოზანი.

[illegible] არის კაბინეტი, [illegible] და [illegible] გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისათვის და მასაჟისათვის.

სამკურნალოს დირექტორი ს. ბ. თოფურია

Лечебница С. Б. Топурія въ Кутаисѣ

[illegible] ქიმი [illegible]ენცენფილდი [illegible]

არჩენს ავადმყოფებს ვენერიულს (სიფილისი) და საშარდეთა სენისაგან და გარდა (კანის) ტკივილებისაგან [illegible]

[illegible]

ახალი ამბავი

*** ახალი მსახიობი ქალი. ჩვენ ფრიად სასიამოვნო ამბავს გვატყობინებენ.

ჩვენის ნიჭიერის მსახიობთა მ. საფაროვის და ვ. აბაშიძის ქალი ანასტასია აბაშიძე დამდეგ სეზონში ქართულ სცენაზე აპირობს გამოსვლას. ახალგაზრდა ქალი შესაფერ ადგილს დაიჭერს ქართულ სცენაზე, მით უფრო, რომ აგერ წელიწად-ნახევარია, რაც იგი საზღვარ გარეთ იყო პარიზსა და ვენაში, სადაც კონსერვატორიაში სწავლობდა და სადაც ყველა გამოჩენილი არტისტები უნახავს.

სულით და გულით ვუსურვებთ ახალგაზრდა ანასტასია აბაშიძეს ქართულ სცენაზე ბედნიერ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] სცენაზე მის ნიჭიერ [illegible]

[illegible]

*** [illegible] ქართველ [illegible] ვეცნობებთ, რომ [illegible] [illegible] ამ ზაფხულს [illegible] ახალი [illegible] [illegible]

*** [illegible] წარმოდგენის [illegible] ნაწილობრივ [illegible] [illegible] [illegible] ჩვენ არ გვჯერა, რომ ეს ხმა მართალი იყოს [illegible] [illegible] დააკლდება.

*** [illegible] ჩვენს [illegible] [illegible] [illegible] სამინისტროს [illegible] ნახევრადან [illegible] [illegible] [illegible] მამული [illegible] ჩვენი [illegible]

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გარდა კერძო წერილებისაც შეატყობინონ ხოლმე. ტფილისის ბანკი უკვე შესდგომია ამგვარ კერძო წერილების გზავნას საგანგებოდ.

*** ჯარში გასაწვევნი ქუთაისის გუბერნიაში. წელს ქუთაისის გუბერნიიდან უნდა გაიყვანონ 2600 ჯარის-კაცი. ეს რიცხვი ასეა განაწილებული მთელს გუბერნიაში: ქ. ქუთაისის მაზრიდან უნდა გამოვიდნენ 605 კაცი, შორაპნის მაზრიდან 514, სენაკის მაზ. 313, ზუგდიდის მაზ 422, ოზურ. მაზ. 224, რაჭის მაზ. 233, ლეჩხუმის მაზ. 152, სოხუმის ოლქიდან 118 და ართვინის ოლქიდან 18 კ. ანუ იმერეთიდან 1352 კაცი, სამეგრელო-სამურზაყანოდან 1005 კ., გურიიდან 242.

*** ჭირები გადამდებ სენის საწინააღმდეგოდ. როგორც ქალაქი ტფილისი, აგრეთვე სამხედრო უწყება და რკინის გზის გამგეობა სასტიკად შეუდგნენ სისუფთავეს და ყოველ ღონეს გადამდებ სენის წინააღმდეგ. ასტრახანის გუბერნიაში რომ სენი გაჩნდა, იმისი ჯერ არა იციან რა, რა სენია შავი ჭირია თუ სხვა რამე.

*** ბუხარის ემირის ჩამოსვლას ტფილისში ამ დღეებში მოელიან. ...რი ჩამოვა ტფილისში სამხედ... ...ზით და რამდენიმე დღე დარ... ქალაქში.

*** დ. ყვირილა ასეკ და ასეკ კითხვებზე ბ. რედაქტორო! ...ოვთ ნება მიბოძოთ, თქვენის გაზეთის საშუალებით, გავაცნო მკითხველებს ჩვენის დაბის უფასო წიგნთ-საცავ-სამკითხველოს ალიარული კამათის შესახებ ეხლანდელი ვითარება.

„ივერიის“ მე-159 №-ში წავიკითხე ბ. ვარდენ ჩხაიძის წერილი, რომელშიაც გვპირდებოდა ბ. ჩხაიძე, რომ წევრთა და არა წევრთ ვუჩვენებთ წიგნთ-საცავის ანგარიშსო. ჩვენც, ამისდა მიხედვით, ამ საქმეში დაინტერესებულებმა პირებმა მივმართეთ წერილით ბ. ჩხაიძეს და ვსთხოვეთ აესრულებინა დანაპირები ბ. ჩხაიძე შეგვპირდა სიტყვით ანგარიშის ჩვენებას ორი დღის შემდეგ, მაგრამ მეორე დღეს კი წერილით გვაუწყა თავისი აზრი. მოგვყავს აქვე ბ. ჩხაიძის ...ლი:

„ბ-ნ... ...ენტს, ილიას მაღლაკიძეს, ... მიხა გაჩეჩილაძეს, ...იძეს, ალექ... რე ა... ...ელიაშვილს ...ში და ... წე... საბუთები ამ ანგარი... რომელიც ჩემს გარდა შემოწ... ...ა ბ. ს. ელიაშვილის ბახტაძის მიერ. ამავე ნომერში სწერია: „საბუთები ხელში გვაქვს და წევრსა და არა წევრს ვაჩვენებთ“ (მრავლობითი რიცხვს ჰხედავთ მგონია) ამიტომ გთხოვთ მიმართოთ წიგნთ-საცავის გამგეობას ესე იგი: ს. ელიაშვილს, გ. ჩხაიძეს და ს. ბახტაძეს და არა პირად მე, მით უმეტეს, რომ ეს საბუთები დღეს ხელთა აქვს ს. ელიაშვილს. რაცა თქვენ კანონიერი მოთხოვნილების შემდეგ ჩემი ამხანაგები უარს ჰყოფენ „ივერიის“ 159 №-ში დაბეჭდილს, პირად მე მაშინ უნდა ვიქმნე, მგონია, თქვენს წინაშე პასუხის მგებელი და არა მანამდე. რაც გსურთ ამ გზით უნდა მოითხოვოთ. გამგეობის წევრი გ. ჩხაიძე“. 99 წ. 31 ივლისი.

ამ წერილიდან მკითხველნი დაინახავენ, რომ ბ. ჩხაიძემ არ აასრულა თავისი დაპირება, ან უკეთ რომ ვსთქვათ, იგი შეგვპირდა მას, რის ასრულებაც არ შეეძლო. ჩვენ მივსწერეთ მის ამხანაგებს, რომელთაც, როგორც მოსალოდნელი იყო, უარი განაცხადეს ბ. ჩხაიძის წერილზე. ამის შემდეგ არ გაუვლია დიდხანს, რომ სამკითხველო დაიხურა და ჩვენ კვლავ მივმართეთ ბ. ჩხაიძეს და ვთხოვეთ შესრულება თვისი დანაპირებისა (ივ. 159) და თანაც მიზეზი შეგვეტყობინებინა სამკითხველოს დახურვისა. (აქვე მოგვყავს ჩვენ მიერ გაგზავნილი წერილი მისადმი)

„დიდად პატივცემულო ბ. ვარდენ! თანახმად თქვენი წერილისა შევეკითხეთ ბ-თ ს. ელიაშვილს და ს. ბახტაძეს, რომლებმაც უარი განაცხადეს იმ წერილზე, რომელიც „ივერიის“ 159 №-ში იყო დაბეჭდილი. ამისათვის კვლავ თქვენ მოგმართავთ როგორც წერილის ავტორს, შეგვატყობინოთ დანაპირებისამებრ უეჭველად ანგარიში. აგრეთვე გთხოვთ შეგვატყობინოთ რა მიზეზისათვის არის დახურული სამკითხველო“.

რის პასუხადაც მივიღეთ შემდეგი:

„ბატონებო! 1) ანგარიშის საბუთები ხელში აქვს ს. ელიაშვილს. რა შეჰკითხეთ თქვენ ელიაშვილსა და ბახტაძეს? ნუ თუ „ისინი უარს ჰყოფენ ანგარიშის სისწორეს? ეს სიცრუვე არის! ნუ თუ ისინი მალავენ ანგარიშს? გთხოვთ წერილობით მაცნობოთ, ისინი უარს მეუბნებიან თუ არა ანგარიშის ჩვენებაზედ. 2) სამკითხველოს დაკეტვისა და გაღების უფლება აქვს ს. ელიაშვილს; არც მე (და არც ს. ბახტაძე მგონია) მაგაში პასუხს არ ვაგებთ. გ. ჩხაიძე. საბუთები მე ხელთ არა მაქვს, გაიგონეთ თუ ვერა ქრისტიანებო? ელიაშვილს გადაეცი!

ვ. ჩხაიძე

აქედან მკითხველები დაინახავენ თუ როგორ შეასრულა ბ ჩხაიძემ თავისი დანაპირები და მასთან გამე დამტოვა უყურადღებოდ. ...დიდ პატივცემულისა ბ. ჩხაიძ... და კერძო წერილში ჩემთან ბევრ...თი რამ იკადრა, რომელიც ... თუ მასწავლებელს, არამედ ...ნასკნელ ქუჩის ბიჭს არ შეეფერ... საკმარისია ამ წერილიდან მოვ...ვანო ერთი ადგილი: „ღმერთმა თქვენც შეგარცხვინოთ, თქვენი გამგეობაც და თქვენი ბიბლიოთეკაც!“ ამ წე...რილს ბ ზემოხსენებულ სამთავეს რედაქციას ვუგზავნი, როგორც უტყუარ საბუთს ჩხაიძის კაი კაცობისას. ჩვენ არ მივბაძავთ ბ ნ ჩხაიძეს და მის პირადობას არ შევეხებით, რადგან ჩვენ საქმე გვაინტერესებს და არა პიროვნება.

ბ-ნო ჩხაიძე, თქვენს წერილში აცხადებდით რომ წევრთ და არა წევრთ, ყველას ვუჩვენებ ანგარიშსო, მერმე კი კერძო წერილით თქვენსავე წერილს უარს ჰყოფთ—მე გამგეობის მაგივრად დავწერეო და ანგარიშიც გამგეობას მოსთხოვეთო, (თუმცა თქვენი წერილის თანახმად თქვენ იყავით ვალდებული) ამაზედ ბ. ს. ელიაშვილმა და ს. ბახტაძემ უარი განაცხადა და ამის გამო მოგმართეთ წერილით რის პასუხად მოგვწერეთ სხვათა შორის გთხოვთ წერილობითი მაცნობოთ, რომ ისინი უარს მეუბნებიან თუ არა ანგარიშის ჩვენებაზედო. სწორედ ამის პასუხი გახლდათ ჩვენს წერილში, და თუ ვერ წაიკითხნიათ ეგ რა ჩემი ბრალია. ჩვენ ს. ელიაშვილის მითითებას არ გვხვეწებოდით, ჩვენ იმიტომ მოგმართეთ თქვენ, რომ თვითონ დაგვპირდით ანგარიშის ჩვენებას.

ახლა კი რაც შეეხება სხვა კითხვებს, იმათ პასუხს მოკლეთ მოგახსენებთ.

1) თქვენ მირჩევთ უაზრო წერილების წერის მაგივრად სამკითხველოის საწევრო ფულის გადახდას, რაც უკვე გადახდილი მაქვს. დარიგებისათვის კი დიდ მადლობას შემოგწირავთ, მაგრამ უუდიდეს მადლობას შემოგწირავდით, რომ თქვენ თავსაც დაარიგებდეთ.

2) მწამებთ თითქოს მე მსურდეს ვილაცეები ვკბინო, ვლანძღო და არა ბიბლიოთეკის საქმეზე ვიშრომო. ამ გვარი ვინმე, თქვენ ბრძანდებით. კბენაც თქვენ გიყვართ (გაიხსენეთ წასული წელიწადი) და ლანძღვაც. რაც შემეხება მე, შეიძლება უკბინო ვისმეს, მაგრამ მისთანას კი არა, რომ მისმა კბენამ პირი ამიყროლოს.

3) გვწამებთ იმას, რომ ძველ ბიბლიოთეკას ამოვაბდინეთ სული და ვალით ჩავაბარეთ. განა თქვენ, ვალს ეძახით კაცმა რომ 300 მ. სალირალი ნივთები გადმოგცეს იმ პირობით რომ 50 მ. ვალი გადა-
გენანებოდათ ვინ ატანდ...
ძალას, რომ მაინც და მაინც
ლო ას რა ვალდებული იყო
ლი წიგნთ-საცავის გამგე ბ
არაბიძე რომ 50 მ. თავის ჯ
დან ეზარალნა, როცა ჩვენ ამ
მეში მისგან დიდად დავალებ
ვიყავით, მისი ორი წლის უფ
სამსახურით. ამ ხნის განმავლ
ში ბ. არაბიძეს არ აულია არც
ლის ქირა (წიგნთ საცავი მოთ
ებული ჰქონდა წიგნის მაღა
ზირდით) და არც ბიბლიოთ
რს.

ჩვენ კი ბატონებო, ერ
წლის განმავლობაში დახარჯ
ორს მანათზე მეტი და ორას
ნეთმდე ვალიც შემაწერეთ და
გნთ-საცავში კი იგივე წიგნ
რომლებიც ძველმა წიგნთ-საც
გადმოგვცათ გარდა იმისა რ
შეიძინეთ სამი, ერთი მაგიდა
რამდენიმე ათმის წიგნები წე
კითხვის-გამ საზოგადოებისაგან
წიგნების გამცემობას ნისიათ აქვს
მოღებული და ხუთ მანათზე მეტ
გადაუხდიათ, თუმცა შეპირებ
იყვნენ ყოველ თვიურად ხუთ-
მანეთის გზავნას. ყოველივე
შემდეგ თუ მართლა კაცი შ
გარეცხილი არ არის, შეიძ
თავის არა-რაობა სხვას და
ლად ჩაუთვალოს. ამასვე ნა
„უკუდო ხარი თავის... ა
და სხვას ბუზებს უგერი...

*** თელავი. მაგნეთელ...
როცა არა თუ ქალაქს, სო
არ აქვს ხოლმე კარგი წყ
სოფელი ნელნელა ქრება
იდგინეთ თელავში, სადაც
მცხოვრებელია, არა აქვთ
თვისების წყალი. მე ამი
არ მინდა ვსთქვა, რომ
უწყლობის გამო წყურ
კვდებოდეს, არა! თელავში
ნიმე წყაროებია თითქმის
ქუჩაზე გამოწანწკარებს პ
ტარა წყალი; რასაკვირველ
თში ბევრი კარგი თვისებ
ლია და ბევრი ცუდისაც.
როებს შორის არის ერთი
ნობით შესანიშნავი წყარ
ძელსაც „ბატონის წყარ
ხიან და რომელიც უწინ
ლა შესანიშნავი ყოფილა
„ბატონის წყარო“ გა
ხებს თელავის შუაგულ
ზედ შარა გზას გვერდით
ში, თითო მილიდან მკლ
ხო წყარო გამოჩუხჩუხებ
დენივე თუ არა, ამის
კიდევ ისე უბრალოდ გ
ლების ქვეშ. ამ ხუთი
ერთ წამში 20 ვედრო
სება. ამ წყაროთი თი
ვარი თელავი პსა

...ობაა ხოლმე, რადგანაც საიდა... მცხოვრებნი ავსებენ, იქიდან... საქონელს ალევინებენ, თუმცა ...ქონლისთვის არის განსაკუთრებული მილი და ნავი, მაგრამ ეს ...ვი ისე დაძველებული და გაც...თილი არის, რომ შიგ წყალს ...ღარ იყენებს და ამისათვისაც სა...ნელს ამ ნავიდან ველარ დაუ...ევნიათ. თუ რომ წესიერება იყოს წყალზე, ეს ხუთი მილი უნდა იყოს სამ ნაწილად. ერთ განსა...ქთრებულ მილთან უნდა დაიდ...ს ისეთი მოზრდილი ნავი, რომ ...ც სულ საქონელს მაინც შეეძ...ოთ მოთავსება, ორი მილი უნ...ო იყოს მარტო მებოჩკეებისათ...ის და ორი კიდევ ისე ასავსებ...ად. თუ ასე გაკეთდა და მოეწ..., მაშინ ყველას თავ-თავისი ...აგი ექნება დანიშნული და წე...ერება იქნება, მაგრამ! მაგარი ...ს არის, რომ ეს წყალი ცუდი ...ვისებისაა და მცხოვრებთ სწყინთ ...ისი დალევა. ხანდახან მეტადრე ...ქდარში, ეს წყალი ისე აიმღვრევა ...ოლმე, რომ მისი დალევა შეუძ...ლებელია. საცა ამ წყალს სათავე ...ქვს, იქ არის სასაფლაოც, რომ...ის ქვეშაც მიმდინარეობს. ესეც არ ...ოს, საცა ეს წყალი გამოდის ...დან დაწყობილი, ვიდრე წყლის ...ამდე მცხოვრებთ სულ ორმო... [illegible] ...ზ ექვი არ არის, რომ იმის ...ქურე იწურება და წყალსა ... და, რაღა თქმა უნდა, რომ ...ალი ცუდი თვისებისა იქნე... მცხოვრებზე ვერ იმოქმე...ბს კარგათ, მეტადრე ზაფხულ... ამისათვის ბევრნი ამ წყლის ...ლნი გახდნენ ავად „მუცლის ...მყოფობით“. წელს გაზაფხულ... ტფილისიდან იყვნენ წყლის ...ჯველები, გასინჯეს და უვარ...ადა სცნეს იგი, ხოლო კარგ ...სების წყლებათ—კაზარმისა, ...რიანი და მერე კიდევ თელა... სხვა წყაროები იცნეს. იმედია, ...ს შემდეგ მაინც მიაქცევენ ყუ...დღებას ვისიც ჯერ არს და გა...ნთავისუფლებენ თელაველებს წყლისაგან, თორემ ლამის არის წყლის სმით მთელი თელავი ...სნეულდეს.

ვ. განდევნილი.

** **აფხაზეთი.** მოსავლის საავ...გე. საზოგადოდ წელს, მთელს ...ხუმის ოლქში, ჯერ-ჯერობით ...მუალო პირი უჩანს მოსავალსა. ...უა ივლისიდან ცოტა დაიჩაგრა ...ამინდები. ამის მიზეზი, რასაკ...ირველია, დროზე უწვიმობა იყო. ...მ მარიამობის თვეში დროზე ცოტ...ცოტა წვიმები მოდის და იმედი ...ქვთ, რომ კვლავ გამოკეთდეს სი...დები, ბოსტნეულობას თუ ხილს ...მშავს-რა. ყურძნის მოს...ლს ...ზე ცოტა მეტს მოელიან.

მიუხედავად ამისა, წელს კარგს მოსავალს მოელიან თუთუნისას. მშვენიერი და კარგი სანახავია თუთუნით გაშენებული პლანტაციები. თუ რაიმემ არ დაჩაგრა, პატრონს კიდეც დააჯილდოვებს. აქაური თუთუნით გაშენებული ადგილები იჯარით აქვთ აღებული სომეხ-თათრებსა, რომლებიც დიდს მოვლა-ლოლიაობაში არიან. თუთუნს აქ უმეტესი ნაწილი მეგრელები რგავენ და უვლიან. ამათ, რასაკვირველია, კარგად უნდა იცოდნენ იმის მოვლა-გაშენება, მაგრამ, საუბედუროდ, რაღაც უბედურებაა სამეგრელოში, არ მიზდევენ იმის მოყვანას, უცოდინარობით თუ გულგრილობით. ამიტომ ურიგო არ იქნებოდა, რომ იქ მომუშავე მეგრელებს თავიანთ მიწა-ადგილებშიაც ეცადათ, ივარგებდა თუ არა, სამეგრელოს ნიადაგზე თუთუნი.

ტელეფონი.

** **ს. ფარცხმა.** (გურია) უკან ჩამორჩენა და დაქვეითება. ცხოვრება ფარცხმელებისა წარმოგვიდგენს ძლიერ სამწუხარო სურათს. ფარცხმელებს თითქმის სრულებით დავიწყებიათ, თუ რა დანიშნულება მიუნიჭებია ადამიანისთვის ქვეყანაზედ ღმერთსა და ბნელით მოცულნი მიეცემიან ღრმა ძილსა. [illegible] არის სწავლა-განათლებას დაშორებული აგრე, როგორც ფარცხმა: აქ თქვენ ვერ შეხვდებით სკოლებსა და სხვა რაიმე სასარგებლო დაწესებულებას, რაებითაც დრო გამოშვებით აგრე ბედნიერდება და იქებ... გურიის სხვა-და-სხვა კუთხეები. უმეტეს ღირსებას ფარცხმელებისას შეადგენს ცრუმორწმუნოება. ამ სენს ისე შეუპყრიათ იგინი, რომ სრულებით არ სურთ დაინახონ რაიმე ცრუ-მორწმუნოებას იქით; ასე წარმოიდგინეთ, ყოველ საყურადღებო გაჭირვების დროს ხელმძღვანელობენ მარტო მით და არა სხვა რამე სასარგებლო საშუალებით.

მკითხველმა უკვე იცის, რომ ამას წინედ თვითეულ მაზრაზედ გადმოცემული იყო თითქმის ორ-ორი სასულიერო, აგრედ წოდებული, „Второклассная школа,“ რომელიც, სადაც მას მოითხოვდა წესი და რიგი, დიდი ხანია მას შემდეგ რაც დაარსებულია. ამ გვარ სკოლებთაგანი ერთი, მაგათ საუბედუროდ, როგორც დ. ჩოხატაურზედ ახლო მცხ...ებთ, შემოაძლიეს ფარცხელებს: ამათ ჯერ-ჯერობით მშვიდობიანად მიიღეს ეს კეთილი სტუმარი, მაგრამ, როცა დაინახეს, რომ მათ სკოლის სასარგებლოდ ცოტა რამ წლიური გადასახადი ედებოდა, აუტე... [illegible] ვექილებს, რომ ეს პატივცემულნი პირები იძულებულნი დარჩნენ თავი დაენებებინათ ამ საშვილიშვილო სასარგებლო საქმისთვის. ასე და ამ გვარად ეს კეთილი საქმეც ფარცხმიდან განდევნილია.

საყურადღებოა აგრეთვე ისიც, რომ ფარცხმელებს სრულებით გაუშვიათ ხელიდან სულის საქმეზე ზრუნვა. ამ სამწუხარო ამბავს ჩვენ ნათლად გვიმტკიცებს ის რომ, ფარცხმაში ეკკლესიები კვირა-უქმე დღეებში თითქმის ცარიელია მლოცველთაგან. მ. მღვდლებს სასტიკათ სდევნიან, იმათ ქადაგებას ეკკლესიებში, ურჩევნიათ ბოროტი რჩევა რომელიმე სოფლის „ატუკანტა“ ვაჟბატონისა. აი ამ გვარ ცხოვრებას ეძლევიან დღეს ფარცხმელები, რომელნიც თითქმის ყოველ მხრიდგან ბუნებრივ სიმდიდრეს მოკლებულნი არიან.

დროა გაიღვიძოთ ფარცხმელებო და დაუკვირდეთ ცხოვრებას! გადაიძვრათ თავიდგან ბნელი ჩადრი. შეხედეთ მაინც თქვენ მეზობლებს და. ჯერ-ჯერობით, სხვა თუ არაფერი, იმათ ფეხის ხმას მაინც აჰყევით! „ოჰ, ღმერთო ჩემო, სულ ძილი ძილი, როს გვეღირსება ჩვენ გაღვიძება“!

გორის პირელი

უხორცო საჭმელების მომზადება.

ნაწილი მეორე

წვნიანს შემდეგ მოსატანი საჭმელები ესე იგი მეორე ბლიუდები.

(შემდეგი *)

52. გაწურული ფლავი ყაზანდით. აიღეთ ოთხი ან ხუთი ჯამი წყალი ჩაასხით მოზრდილ ქვაბში დადგით ცეცხლზედ უყავით მარილი, როცა ადუღდება წყალი ჩააყარეთ ერთი ჯამი სუფთათ დარჩეული და კარგათ ორჯელ-სამჯერ გარეცხილი ბრინჯი და მოხარშეთ. როდესაც შეატყოთ, ბრინჯს ეყო მოხარშვაო, ამოიღეთ ფლავის საწურავში და მაშინათვე ბრინჯს გადაავლეთ ცივი წყალი, როდესაც წყალი კარგათ დაიწრიტება, აიღეთ სამი კოვზი ერბო, ჩადეთ ქვაბში, კარგათ დაადნეთ, გააცხელეთ, გათქვიფეთ ოთხი კვერცხი, შიგ აურიეთ ორი ქაფქირი მოხარშული ბრინჯი და კარგათ აურიეთ გათქვეფილ კვერცხში, მერე მოაქციეთ ქვაბში და კარგათ გაასწორეთ ქვაბის ძირი; მერე ზემოდამ ჩააყარეთ კოვზით დანარჩენი მოხარშული ბრინჯი, ქვაბს დაჰხურეთ სინი დადვით გა...ელებულ პლიტაზედ ან ზედადგარზედ, ქვეშ ჰქონდეს გაღვივებული ნაკვერჩხალი, დრო გამოშვებით მოჰხადეთ დამი ე. ი. მოჰხადეთ სინი, რომ დაიწრიტოს ორთქლი დამის მოხდა [illegible] ოთხჯერ ან ხუთჯერ. როდესაც ბრინჯი დამს მოიხდის (შეშრება) მაშინ აიღეთ ერთი ჩაის ჭიქა ერბო გააცხელეთ, ფლავი ამოიღეთ მათრათხედ ზემოდამ ქაფქირით მოასხით გამდნარი ერბო შემდეგ ამოიღეთ ყაზანდი (*) დასჭერით ნაჭერ-ნაჭრებათ, დააწყეთ ფლავის თავზედ და ცხელ-ცხელი მიიტანეთ სუფრაზედ. ვისაც უნდა შეიძლება ფლავში გაურიოს სუფთათ დარჩეული და გარეცხილი ქიშმიში; ოღონდ ქიშმიში უნდა ჩაეყაროთ ფლავში დამის დროს.

53. გაწურული ფლავი წაბლით და ლობიოთი (ისგილოურულად) აიღეთ ერთი გირვანქა წაბლი და ერთი ჩეთვერი ლობიო მოხარშეთ ცალ-ცალკე, მოხარშვის შემდეგ ლობიოს გადაუწურეთ წვენი, კარკაჭი შეინახეთ ცალკე, წაბლი გაარჩიეთ მოაშორეთ ქერქს; ისიც ცალკე შეინახეთ. მერე აიღეთ სამი გირვანქა ბრინჯი კარგათ დაარჩიეთ რამდენჯერმე გარეცხეთ ნელ-თბილ წყალში, მოხარშეთ მარილ წყალში, მოხარშული ბრინჯი ამოიღეთ ფლავის საწურავზედ (ინგილოურ ფალანქაზზედ) გადაავლეთ ცივი წყალი, გაწურეთ. მერე აიღეთ ერთი კონა ახალი ფოჩიანი ხახვი, ერთი კონა ქინძი წმინდათ დასჭერით, მერე ნელ ცეცხლზედ დადგით ქვაბი ჩადეთ სამი კოვზი ერბო, შიგ ჩაყარეთ მოხარშული წაბლი და ლობიო მოხრაკეთ, როდესაც საკმარისად მოიხრაკება შიგ ჩაყარეთ დაჭრილი ხახვი და ქინძი ისინიც ცოტათი მოშუშეთ. მერე იმ ქვაბშივე ჩაყარეთ ორი ან სამი ქაფქირის პირი მოხარშული ბრინჯი და კარგათ ურიეთ ერთმანეთში, ქვაბის ძირში კარგათ გაასწორეთ, ზემოდამ მოაქციეთ დანარჩენი ბრინჯი, ოღონდ ბრინჯი აკოკოლავებული უნდა იყვეს ქვაბში, ზემოდამ დაახურეთ სინი და დრო გამოშვებით მოხადეთ დამი. როდესაც ფლავს აღარ მოუვა დამი (ორთქლი) მაშინ ფლავი მზათ იქნება, ამოიღეთ მათრაფზედ, მოასხით გამდნარი ერბო, ზემოდამ მოაწყეთ ნაჭრებათ დაჭრილი ყაზანდი და ისე მიიტანეთ სუფრაზედ.

ნატალია დარეჯანაშვილისა.

(შემდეგი იქნება)

*) იხ. „ცნ. ფურც.“ № 897.

*) ზოგჯერ მოხდება ხოლმე ყაზანდი ან ბრინჯი მიიწვება ... ქვაბის ძირს, ამ შემთხვევაში ... გადმოიღებთ ცეცხლიდამ ... ქვაბი ჩად... ცივ წყალში ...

ყურმოკრული საუბარი

—

სახლის პატრონთან. — არ შეიძლება ოთახები გავსინჯოთ?— დაეკითხა სახლის პატრონ სომხის დედაკაცს ერთი კოხტა ყმაწვილი კაცი.

— შვილო, „ხალასტოი“ ხომ არა ხარ?— მეშინია, ქალები მყავს!..

— რის გეშინია, დედა! თუ მოსახერხებლად დავინახეთ, შეიძლება დავქორწინდეთ კიდეც...

— ??!

სოფლად. — ნესტორ, მამაჩემი ხომ არ დაგინახავს აქეთკენ, — დაეკითხა, ერთს ყანაში მომუშავე ხუმარა კაცს, ყმაწვილი.

— შენ ვერ გიცნობ და მამაშენს როგორღა დავინახავდიო — მიუგო მან.

წვრილი ამბავი

—

ლატარიაში ჩაგდებული კაცი. ერთმა ამერიკელმა ახალგაზდა ყმაწვილმა კაცმა ლატარია გამართა. ლატარიაში მოსაგებად ამ ყმაწვილმა კაცმა თავისი თავი ჩააგდო. განცხადებაში, რომელიც დიდ გაზეთში დაბეჭდა, ყმაწვილი კაცი აცხადებდა, რომ მე ოცდახუთის წლისა ვარ, შესახედაობით ლამაზი და ჯანმრთელიო. ბილეთები საორად იყიდება. დანიშნულ დღეს ყველანი შეიკრიბნენ. ყმაწვილი კაცი ლატარიაში ერთ მოხუცებულ ქალს ერგო. მაგრამ ეს ქალი ჭკვიანად მოიქცა, იფიქრა, — ყმაწვილი კაცი მე არ გამომადგებაო და თავისი მოგებული ბილეთი ერთ ახალგაზდა ქალს მიჰყიდა ძალიან კარგ ფასად. ამ ქალმა თავისის მომავალის ქმრის მისაღებად 4000 კილომეტრზედ მეტი გზა გაიარა. მაგრამ წარმოიდგინეთ იმის გაკვირვება, როდესაც ყმაწვილი კაცი იმის დაიძლიძმა გამოდგა. და-ძმა რამდენიმე წელიწადი დაშორებულნი იყვნენ და ერთმანეთის ამბავი არაფერი იცოდნენ. საწყალ ქალს ისე სწყენია საქმროს ნაცვლად დაკარგულის ძმის პოვნა, რომ კინაღამ ავად გახდარა და სანუგეშებლად თავისი ბილეთი ერთ თავის ამხანაგ ქალისთვის გადაუცია, რომელიც ცოლად წაუყვანია კიდეც ლატარიაში ჩაგდებულ ყმაწვილს კაცს.

დეპეშები

(„ცნობის ფურცლის“ დეპეშათა სააგენტოსაგან).

რენნი. სასამართლომ მოისმინა ჩვენება გარპმაკისა, სერბიელმა ჩერნუსკიმ განაცხადა, რომ რამდენსამე ხნით ... დრეიფუსის პატრიოტიზმი ... ერთის ... ოფიცრისაგან, რომ დრეიფუსი საფრანგეთიდგან სხვა სახელმწიფოებს ცნობებს უგზავნიდა. ოფიცერმა მაჩვენა ქაღალდები, რომელიც მობილიზაციასა და ჯარის გადაყვანას შეეხებოდა. ყოველივე ეს გადავეცი სამინისტროში მყოფ ოფიცერს, რომელმაც ამ საქმის გამო ოქმი შეადგინა. მთავრობის კომისარმა მოითხოვა, რომ ხალხის დაუსწრებლად ჩამოერთვას ჩვენება ჩერნუსკისათ.

24 აგვისტო.

პეტერბურგი. შავის ჭირის საწინააღმდეგო კომისია აცხადებს, რომ 6 აგვისტოს თავმჯდომარე კომისიისა პრინცი ოლდენბურგისა წავიდა იმ ადგილას, სადაც ავადმყოფობა გაჩნდა და დაბრუნებისას აუწყა კომისიას შემდეგი ცნობები: პირველად ავადმყოფობა ასტრახანის გუბერნიის ცარევსკის მაზრის სოფ. კოლობოვკაში გაჩნდა 16 ივლისს და ამ დღიდგან ავად გახდა 24 კაცი, გარდაიცვალა 23, უკანასკნელად ავადმყოფი გარდაიცვალა 12 აგვისტოს 9 ივლისიდგან ავად არავინ გამხდარა, ამ ჟამად მხოლოდ ერთი ქალია ავად, რომელიც, როგორც ეტყობა, მორჩენის გზას ადგია. ავადმყოფობა ამ სოფელში შემოტანილია, მაგრამ საიდგან ჯერ ... არ არის. მისმა უმაღლესობამ შესაფერი ზომები მიიღო: სოფელი კოლობოვკა და იმის გარეშემო მდებარე მინდვრები სრულიად მოწყვეტილ იქმნა დანარჩენს ქვეყანას. შეუდგნენ აგრეთვე ასტრახანის გუბერნიის სანიტარულის მხრივ გამოკვლევას, ამასთან აღმოჩნდა, რომ დასახელებულ სოფელს გარდა სხვაში, გადამდები ავადმყოფობა არსად არ არის. ავადმყოფობა 3 აგვისტოდგან შესუსტდა, ხოლო 10 აგვისტოდგან სრულიად მოისპო. რაც შეეხება ავადმყოფობის გამოკვლევას, განსაკუთრებული კრება იქმნება გამართული ხამკურნალო საბჭოს წევრებისა და სხვა მცოდნე კაცთაგან მისის უმაღლესობის თავმჯდომარეობით. ამ კრების მიერ გამოთქმული აზრი ავადმყოფობის შესახებ თავის დროზედ იქმნება გამოცხადებული.

პარიზი. პრეზიდენტმა ლუბემ ხელი მოაწერა დეკრეტს, რომლის ძალითაც უმაღლესი სასამართლო 6 სექტემბერს უნდა იქმნას მოწვეული.

კოპენჰაგენი. (ამ დეპეშამ დაიგვიანა). ხელმწიფე იმპერატორი და დედოფალი იმპერატრიცა დღეს დილით მობრძანდნენ. ბერნსტორფში მათ იმპერატორებით უდიდებულესობათ მიეგებნენ დანიის სამეფო გვარეულობის ყველა წევრნი.

რენნი. გონზსა და ლაბორის შორის კამათი გაიმართა საიდუმლო dossier-ის შესახებ ლაბორიმ თავისი გაკვირვება გამოაცხადა იმის გამო, რომ საიდუმლო dossier-ში არ არის შეტანილი რომში მყოფ საფრანგეთის ელჩის დეპეშა, რომელიც იუწყება იმას, რომ ესტერგაზის სასყიდელი ეძლეოდაო. გონზმა სთქვა, რომ dossier-ში მხოლოდ საყურადღებო საბუთის ქაღალდებია შეტანილიო. ლაბორიმ განაცხადა, რომ შტაბში იმ საბუთის ქაღალდებს ინახავდნენ, რომელიც დრეიფუსის საწინააღმდეგო იყო და ესტერგაზის საწინააღმდეგოს კი არაო.

რენნი. კიუნიემ განმარტა, რომ dossier-ში არ არის შეტანილი არც ერთი ის საბუთის ქაღალდი, რომელიც საზღვარ გარეთიდგან მოდიოდაო. აი ამიტომ არ არის dossier-ში ის საბუთის ქაღალდიც, რომელშიაც ნაამბობია ნალაპარაკევი ერთის მეფის. ამ მეფეს უთქვამს საფრანგეთის სამხედრო აგენტისათვის, რომ ის, რაც საფრანგეთში ხდება, დამამტკიცებელია უმაღლეთა სიძლიერისაო. როგორც ჰხედავთ, ეს ცნობა დრეიფუსის საწინააღმდეგოა. ლაბორიმ მოითხოვა, რომ ყველა ბრალდება იქმნას წამოყენებული. კიუნიემ განაცხადა, რომ დრეიფუსის შესახები ცნობები მოიპოვება ჯაშუშთა შესახების dossier-ში, რომელიც სასტატისტიკო ბიუროშიაო. ლაბორიმ მოითხოვა, რომ ყველა საბუთის ქაღალდები იქმნას წარმოდგენილი. ლაპარაკში ბილიო ჩაერია, რომელმაც სთქვა, ტყუილია ვივიანის ნაამბობი, ვითომ მე წამელოს ვატინესა და კიუნიეს რაპორტი საიდუმლო dossier-ის შესახებ; ეს რაპორტი მე კავენიაკს გადავეციო. სასამართლომ გადასწყვიტა მოსთხოვოს კავენიაკს ეს საბუთის ქაღალდი.

რენნი. სასამართლომ, ჩამოართვა რა ჩვენება კიდევ რამდენსამე კაცს, ერთხმად დაადგინა ხვალ ხალხის დაუსწრებლად შეუდგეს საიდუმლო საბუთის ქაღალდების განხილვას. კრება დასრულდა. დრეიფუსი მოღიმარის სახით გამოვიდა სასამართლოდგან.

განცხადებანი

მოსკოვის სავაჭრო ...

მ. ლ. როზენბლატ და შვილი

ეს ფირმა საკმაოდ ცნობილია მთელს კა... სიაში და ამით საყოველთაოდ აცხადებს, რო... მან გახსნა განყოფილება

ტფილისში სასახლის ქუჩაზე, სათავადაზნაურო ქარვასლაში,

სადაც ისყიდება

ჯიბისა, კედლისა და გასაღვიძებელი საათები.

Отдѣленіе Московскаго Торговаго дома

М. Л. Розенблатъ и Сынъ

въ Тифлисѣ Дворцовая ул. д. Дворянства.

(10—3)

КУРСЪ БУХГАЛТЕРІИ,

состоящій изъ слѣдующихъ предметовъ:

1) Бухгалтеріи двойной итальянской по разнымъ отраслямъ торговой промышленности,
2) Коммерческой ариѳметики (банковыя и торговыя операціи),
3) Ариѳметики на счетахъ.
4) Коммерческой экономіи,
5) Торговыхъ и вексельныхъ узаконеній.

преподаетъ И. Я. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ, препод. тифлисскихъ учебныхъ заведеній

Плата за весь курсъ 60 руб.

Курсъ 3-мѣсячный, при ежедневныхъ занятіяхъ въ теченіе 2-хъ часовъ, по вечерамъ. Начало занятій — 1-е число каждаго мѣсяца.

За успѣшныя занятія лучшія аттестаціи отъ учебнаго начальства.

Составленная И. Я. Бронъ фонъ-Бреннеромъ книга «Коммерческая ариѳметика» содержитъ въ себѣ VII отдѣловъ: 1) ариѳметич. вычисленія на счетахъ 2) монетныя вычисленія, 3) товарныя сдѣлки, 4) вексельныя операціи, 5) торговыя товарищества, 6) банки и ихъ операціи, 7) биржевыя операціи (520 задачъ и таблицы). Цѣна 2 руб. **Продается во всѣхъ книжныхъ магазинахъ у автора: Михайловская ул., № 71.** (100—76)